

Xosé Ramón Cendán, membro da Executiva da Coordinadora Labrega Europea e do SLG
Xosé Ramón Cendán traballa para o SLG dende 1977, case tres décadas nas que ocupou todo tipo de responsabilidades -dende comunicación a relacións institucionais- combinadas sempre co traballo de base. Actualmente, leva varios anos centrado no eido das relacións internacionais, ocupación que lle acae por ser membro da Executiva da Coordinadora Labrega Europea. Cendán é, xa que logo, un inmejorable interlocutor para aclararnos os pormenores de dous acontecementos recentes: a ampliación da Unión Europea e a Conferencia Internacional da Vía Campesina.

“Os novos países da UE sufrirán un descenso brutal de explotacións peor que o de Galiza”

■ **Recentemente, a Unión Europea ampliouse con dez novas incorporacións. ¿Cómo vai afectar isto á agricultura galega?**

Cómpre aclarar que a Política Agraria Común (PAC) está deseñada para cumprir unha función de subministro de materia prima a baixo prezo para as industrias. Os principais problemas, polo tanto, non son os da ampliación, senón os da propia PAC, que está orientada a acadar o menor prezo posíbel para as materias primas, proveñan de onde proveñan, para que as grandes empresas e agronegocios teñan unha marxe moi ampla de ganancias. É dicir, a PAC procura converter á agricultura, única e exclusivamente, nun negocio. Ese é o problema.

Os países que formaban parte dos Quince non ven tanto nas novas incorporacións unha zona productiva, senón que consideran aos novos socios como unha

Xosé Ramón Cendán forma parte da Executiva da Coordinadora Labrega Europea dende o ano 2001

mera ampliación dos seus mercados. Iso foi, precisamente, o que aconteceu con Galiza cando entramos na Unión Europea. Dende logo, quen máis sofre é o país que entra, aínda que poidan existir temas colaterais coma os prezos, que nos países do

leste son máis baixos e poderán afectar ás explotacións galegas.

■ **¿Cal é a posición do SLG diante desta ampliación?**

O Sindicato Labrego non está nin a favor nin en contra desta ampliación. O SLG está en contra das condicións

en que se fai a ampliación. Pensemos en que aos produtores e produtoras destes novos países se lles van impoñer as mesmas obrigas que ao resto de membros da Unión Europea e, nembargantes, non van ter os mesmos dereitos ata que pasen

uns anos.

■ **¿Como pensa que afectará a PAC a estes países?**

Do mesmo xeito que a Galiza cando entramos na Unión Europea. Os primeiros anos servirán para ver as posibilidades e, a partir de aí, haberá un grande número de explotacións que non serán quen de sobrevivir.

Nos países do leste, este proceso agudizarase aínda máis, pois alí non hai medianas explotacións: ou son pequenas, ou son moi grandes. Estas últimas adoitan a ser as antigas cooperativas socialistas que pasaron a mans privadas e poden chegar a agrupar extensións de terra de máis de cincocentas hectáreas, polo que poderán acceder a subvencións astronómicas.

Fronte a estas grandes explotacións están as pequenas, de menos de catro hectáreas. Ás que traballen con gandería vailles ser case imposible sobrevivir neste novo mercado coas condicións insalváveis que lles impoñerán as industrias alimentarias de países como Alemaña. Os novos países sufrirán un descenso brutal de explotacións aínda peor que o de Galiza.

“Un dos temas centrais na Conferencia de Vía Campesina foi o dos dereitos humanos”

■ **Vostede, xunto a Lidia Senra, representou ao SLG na cuarta Conferencia Internacional da Vía Campesina. ¿Que cuestións centraron os debates?**

En primeiro lugar, fixemos unha análise da situación actual. Posteriormente, os debates centráronse en varios apartados, como o tipo de política agraria e alimentaria defendemos a nivel mundial. Aquí falamos do dereito dos pobos, dos estados, e grupos de estados, a defender a súa soberanía alimentaria e o seu xeito de producir e modelo de alimentación.

Outro dos temas nos que se incidiu foi o dos dereitos dos labregos e labregas, pois o meirande están oprimidos, sendo obrigados a miúdo a abandonar e emigrar ás cidades porque os gobernos e as institucións multilaterais impoñen unhas políticas que non permiten vivir da terra máis que en condicións de escravitude.

Tamén se falou da reforma agraria. Aínda que pareza que este tema é

unha reivindicación de países pobres ou en vías de desenvolvemento, tamén é necesaria en Europa. Temos os casos de Andalucía ou dos países do leste, onde hai moita xente con moi pouca ou nada de terra, e uns poucos que acumulan grandes extensións.

Outra das cuestións importantes foi a dos dereitos humanos, a represión exercida contra as comunidades labregas e indíxenas en todo o mundo. Hai países onde se utiliza o asasinato, mesmo con complicidade do Estado Español, como en Colombia. Mátase fundamentalmente para roubar os recursos primarios dos países, para as grandes agroindustrias. Fóra dos países onde se mata, a represión pode vir por outras vías, como multas, dificultade de acceso á profesión labrega, escasa remuneración, etcétera.

■ **¿Cal sería a valoración final que faría vostede deste evento?**

Vía Campesina é un movemento importante non só no eido agrario, senón

tamén en temas como os dereitos humanos. O único gran movemento organizado que existe a nivel mundial. Dos foros sociais, nos que tamén participamos, forman parte moitas organizacións pero que teñen un ámbito máis reducido.

Fomos capaces de construír un movemento articulado que permite a soberanía das organizacións que o compoñen, o funcionamento de coordinadoras continentais e, ao mesmo tempo, xunta todas esas forzas nun movemento que lle planta cara ás cuestións globais. O lema da Vía Campesina, de globalizar a loita e a esperanza, defínea moi ben.

A nivel organizativo creáronse novas comisións de traballo para tratar temas imprescindibles, pero Vía Campesina segue na mesma liña. Tamén se produciu o cambio que xa estaba previsto de rotar a Secretaría Operativa, que pasará agora de América Central ao Sureste Asiático.

Fouce recibiu unha axuda económica de:

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Dirección Xeral de Política Lingüística

